

SZÁMADÁS ÉS SZÁMVETÉS

Konfuciusz szerint az első a teendők között: helyesen használni a szavakat.

„Ha a szavak használata nem helyes, a fogalmak értelme zavaros; ha a fogalmak értelme zavaros, nem lehet szabatosan cselekedni; ha nem lehet szabatosan cselekedni, az erkölcs és a művészet nem virágzik; [...] A bölcs első dolga, hogy fogalmait szavakká, s a szavakat tettekké tegye. Nem tűri, hogy szavaiban rendetlenség legyen. Minden ezen múlik.”

(Konfuciusz)

Az áttekinthetőség, ésszerűség, egyáltalán minden tervezés alapja, hogy a közös célért együtt cselekvők azonos jelentést tulajdonítsanak a fogalmaknak. Ha rend van a fogalmak használatában, szabatos lesz a cselekvés és célt fog érni. Minden ezen múlik, hangsúlyozza a választott idézetben a kínai bölcs. E mostani írás, illetve részben maga a lap, két vonatkozásban is törekszik a szakmánkban használt fogalmak közötti rendteremtésre. Egyrészt olyan alapfogalmak értelmezését pontosítja, amelyek a közösségi művelődés céljait hivatottak elősegíteni. Másrészt egyfajta számadás és számvetés keretében az Olvasó figyelmét a Nemzeti Közművelődési és Közgűjteményi Intézet vezetésével megvalósuló történésekre irányítja. Stratégiaalkotó időszakokban teljesen természetes eljárás, hogy a különféle szakmák átgondolják küldetésüket, céljait, feladataikat, és megfogalmazzák jövőképeket, alapértékeiket, fejlesztési programjaikat. Az utóbbi időben érzékelhető fogalmi átrendeződés a közművelődés minden területén számos kérdést vet fel a szakterület minden szereplője számára. A közösségi művelődés értékrendje, tevékenységi rendszere és társadalomfejlesztő programja a szakpolitika homlokterébe került. A *művelődés szakembereinek jogos igénye, hogy a fogalmi rendteremtés mielőbb megvalósuljon, a fogalmi zűrzavar a továbbiakban ne zavarja a munkát, és ne veszélyeztesse a szakterület számára tervezett támogatások megszerzését a jövőben.* Őszinte örömmre szolgál, hogy a Nemzeti Közművelődési és Közgűjteményi Intézet rendelkezik olyan szellemi háttérrel, amely képes e feladat elvégzésére. Ditzendy Károly Arisztid korábbi lapszámainkban kö-

zölt gondolatmenetéhez kapcsolódva, e számban ezúttal gyakorló szakemberek, érdeklődők és tudományos elemzést is vállalók írásainak, tanulmányainak sorával teszünk kísérletet arra, hogy a két fogalmat (közművelődés, közösségi művelődés) minden szakember a maga helyén, teljes bizonyossággal használja, és elősegítse a szakma elmélyülését. A tárgykörben a disputát lapszámainkban tovább folytatjuk, majd május végén, egy országos konferencián szeretnénk pontot tenni e munka végére, hosszú távra kialakítva a szakmai célok, módszerek és eszközök összhangját.

Időről időre számadást is ígértem az olvasóközönség előtt az NKKI munkájáról, illetve számvetést a közeli feladatokról, *elősegítve ezzel a fogalmak és szabatos cselekvések új rendjét* szűkebb környezetünkben.

Számadás. Az egyik legszembetűnőbb hangzó, mind a hagyományokban, mind a köznapi beszédben gazdag jelentésárnyalattal előforduló magyar szó. Életünk során időről-időre visszatekintve az eltelt időszakokra, összegezzük a tapasztalatainkat, levonjuk a tanulságot: számadást készítünk.

Az NKKI élén eltöltött közel hét hónap alatt történekről hosszú lenne most számot adnom. A legfontosabbak között említem, hogy sikerült a súlyos pénzügyi válságot, amivel az Intézetet átvettem, az EMMI Kultúráért Felelős Államtitkárságának a segítségével konszolidálni. Az átszervezés részeként van új Alapító Okiratunk, hamarosan elkészül a szervezeti és működési szabályzat. Az NKKI már részben az új szervezeti forma szerint működik. A stratégiailag fontos programokra folyamatosan, hosszabb-rövidebb ideig dolgozó munkacsoportokat hoztunk és hozunk létre. Jelenleg 14 szakmai munkacsoportunk működik. A többi között 2013. március 8-ára a szakfelületi munkacsoport elkészítette a közművelődés országos feladatellátásának szakfelületét alapjaiban átalakító Javaslatot; a közmunka munkacsoport az NKKI kulturális közmunkaprogram anyagát; arra hivatott munkacsoport az NKKI új adminisztrációs és szervezeti felépítését meghatározó Ajánlást dolgozott ki. Teljesen új feladatot jelent a megyei közművelődési feladatellátást végző szervezetek fokozatos és teljes körű integrálása, ezzel párhuzamosan

a közművelődésben az új feladatfinanszírozás bevezetése a megyei gyakorlatban, az e célra kiemelten kezelt 1.1 Mrd Ft-ból. Napokon belül az NKKI honlapján lesz olvasható a *stratégiankat megalapozó szakmai koncepció.* Az elmúlt hét hónapos időszakban 6 országos szervezettel kötöttünk Stratégiai Együttműködési megállapodást, melyek alapjai lesznek az NKKI hosszú távú operatív programjainak. Ezen időszak alatt készítettük el a Községi művelődés tanár szak képzési kimeneti követelményét, amely alapján 2014-től újra méltó módon jelen lehet szakterületünk a tanárképzésben, felszámolva ezzel a korábbi időszak egyik legsúlyosabb hiányát. Elindult Corvin téri székhelyünkön, a Budai Vigadóban az irodák átalakítása, festése, hogy méltó körülmények között tudja megvalósítani az NKKI a zászlós hajtó szerepét.

A leírtak alapján szükséges és lehetséges a pontos *számvetés* elkészítése is. A számvetés lényege abban áll, hogy a megismert tények, összefüggések – így például a folyamatosan elvégzett számadásokból nyert információk, és az azokból levont következtetések – valamilyen külső-belső esemény/körülmény hatására vagy egy új, addig nem vizsgált szempont fényében más, mélyebb összefüggések megértéséhez vezetnek. A közeli jövőre irányuló számvetésem lényege, hogy a megyei integráció teljes körű megvalósulásával, az új szervezet, illetve nagyon sokszínű munkatársi gárda alkalmassá váljon azokra a feladatokra, amelyek programom szerint új minőséget adnak a Nemzeti Közművelődési és Közgűjteményi Intézetnek. A sok esetben szokásszerűen alapuló, vagy kézi vezérléstől terhes, a szükséges feltételek hiányában korlátozott körülmények között működő – jó példával szolgáló kivételek természetesen ezen területen is voltak/vannak – *megyei közművelődési feladatellátó szervezetek olyan egységes működtetésével,* amely lehetővé teszi a vállalt programok megvalósulását. Mindenekelőtt a magyar társadalom önbizalmának megerősítését elősegítve, egy olyannyira remélt, sikeres magyar nép jelenét gazdagítva, ezzel jövőjét szolgálva.

ZÁVOGYÁN MAGDOLNA
főszerkesztő